

HBO-bachelor
Opleiding tot
leraar
Basisonderwijs
(PABO)

**Veel plezier
met je gratis
studiegids**

1

Over de LOI

Welkom

Daarom kies je voor HBO bij LOI

Bij de LOI studeer je op een manier die past bij jouw leven. Je kiest voor flexibiliteit, kwaliteit en een opleiding die aansluit op jouw ambities.

- Flexibel studeren naast werk en privé
- Sterke focus op praktijk en toepasbaarheid
- Erkende diploma's en certificaten
- Begeleiding door ervaren professionals
- Ruime keuze in opleidingen en specialisaties

Wat levert een HBO-opleiding je op?

Met een HBO-opleiding vergroot je je kennis en vaardigheden op een hoger niveau. Je ontwikkelt je tot een professional die zelfstandig kan analyseren, adviseren en verbeteren.

Dit helpt je om door te groeien in je huidige functie of om een volgende stap te zetten in je carrière. Werkgevers waarderen deze ontwikkeling en zien een HBO-diploma als een sterk signaal van niveau en inzet.

Afhankelijk van de opleiding behaal je een erkend diploma of certificaat dat aansluit op de eisen van het werkveld.

Praktisch en flexibel studeren

Studeren vanuit het buitenland

Ook vanuit het buitenland kun je gewoon starten. Contact met docenten en medestudenten verloopt online. Houd er wel rekening mee dat de meeste examens in Nederland plaatsvinden (flexibele examens soms ook in Paramaribo en Willemstad). Fysieke contact- of praktijkdagen zijn in Nederland en kunnen verplicht zijn. De data zijn altijd ruim van tevoren bekend, zodat je hier goed rekening mee kunt houden.

Kijk voor meer informatie bij de [veelgestelde vragen](#).

Al diploma's op zak? Vaak is vrijstelling mogelijk

Heb je al diploma's op zak, bijvoorbeeld doordat je een kort programma van LOI hebt gevolgd? Of heb je al de nodige werkervaring in het vakgebied en kun je dit aantonen via een EVC-procedure? Dan is het in veel gevallen mogelijk om vrijstellingen aan te vragen en zo modules over te slaan. Je leest er alles over onder 'Studieduur en kosten'.

Altijd een HBO-opleiding die bij je past

De LOI biedt verschillende HBO-opleidingen. Zo kies je altijd een vorm die aansluit bij jouw niveau, ambitie en beschikbare tijd. Of je nu een volledig diploma wilt behalen of je juist wilt specialiseren.

Algemene informatie

Wil jij leerkracht worden in het basisonderwijs? Of werk je al op school en wil je nu je PABO-diploma halen? Met de flexibele deeltijd PABO van LOI Hogeschool behaal je een erkend bachelorgetuigschrift. Daarna mag je lesgeven in groep 1 t/m 8. En met de grote vraag naar leerkrachten is de kans op een baan heel groot.

Een praktijkgericht programma

Je leert het vak vooral door het te dóén. Al in het eerste jaar sta je voor de klas tijdens een praktijkperiode. Je ontdekt hoe je lesgeeft, omgaat met groepen kinderen en een veilig leerklimaat creëert. Ook leer je je lessen afstemmen op wat jouw leerlingen nodig hebben.

Maximale flexibiliteit

Je studeert in deeltijd en richt je opleiding in op een manier die past bij jouw leven. Modules sneller afronden, een andere volgorde kiezen of praktijkopdrachten koppelen aan jouw werkplek? Dat kan. Zo haal je het meeste uit de combinatie van werken en leren.

Salaris leerkracht basisonderwijs

Het salaris van een leerkracht basisonderwijs ligt tussen de € 3.500,- en € 6.000,- bruto. Je salaris hangt af van je ervaring, functie en het aantal uren dat je werkt.

Kan ik de deeltijd PABO verkort volgen?

Werk je al in het onderwijs, bijvoorbeeld als onderwijsassistent of leerkrachtondersteuner? Dan is het [verkorte PABO-traject](#) interessant. Hiermee behaal je sneller je bevoegdheid én diploma.

Vooropleiding Toelatingstoetsen PABO

Heb je geen VWO-diploma of een afgeronde hbo- of wo-opleiding? Dan gelden extra toelatingseisen. Je moet binnen één jaar na inschrijving laten zien dat je voldoende kennis hebt van aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek. Heb je die vakken niet in je vooropleiding gehad? Met de [Vooropleiding toelatingstoetsen PABO](#) bereid je je hier goed op voor.

Maatwerk voor onderwijsinstellingen

Scholen kunnen onderwijsassistenten via LOI Zakelijk in relatief korte tijd opleiden tot bevoegd leerkracht. Hierbij wordt bestaande kennis en ervaring optimaal benut, vaak met vrijstellingen via een EVC-traject. Zo kan de studieduur gemiddeld flink korter worden en staan medewerkers sneller voor de klas.

Zo werkt het:

1. In het voortraject wordt getoetst of deelnemers geschikt zijn.
2. Via een EVC-procedure worden kennis en ervaring gevalideerd. EVC-certificaten worden verzilverd als vrijstelling.
3. Deelnemers volgen alleen de modules die zij nog nodig hebben.

Verschillende grote onderwijsinstellingen hebben al gekozen voor een opleidingstraject bij LOI Hogeschool. Meer informatie is te vinden op de [site van LOI Zakelijk](#).

Daarom kies je voor de cursus HBO-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (PABO)

- Flexibele deeltijd PABO
- Veel praktijkervaring vanaf het eerste jaar
- Actueel programma, ontwikkeld met het werkveld
- Inclusief alle benodigde vakliteratuur
- Persoonlijke begeleiding door ervaren docenten

Studeer kosteloos met de SLIM scholingssubsidie

Voor deze opleiding kun je gebruikmaken van de [SLIM scholingssubsidie](#). Daarmee wordt studeren een stuk aantrekkelijker: je werkgever kan 40% tot 90% van de opleidingskosten vergoed krijgen én betaalt de resterende kosten. Daardoor kun jij de opleiding kosteloos volgen.

Doelgroep en toelating

Doelgroep en beroep

De deeltijd PABO is geschikt voor iedereen die wil werken als leerkracht in het (speciaal) basisonderwijs of speciaal voortgezet onderwijs. Dankzij de flexibele opzet is deze opleiding ideaal als je studeren wilt combineren met werk.

Taken en verantwoordelijkheden

Als leerkracht geef je kinderen een sterke basis mee voor de toekomst. Je zorgt voor structuur, veiligheid en een fijne sfeer in de klas. Je stimuleert leerlingen om te leren, te groeien en hun talenten te ontdekken. En je bent er ook als mentor: iemand bij wie ze terecht kunnen. Geen dag is hetzelfde.

Arbeidsmarktperspectieven PABO

Het onderwijs biedt volop mogelijkheden. Naast lesgeven kun je je ook richten op leerlingbegeleiding, buitenschoolse activiteiten of ICT in de klas. Tijdens de PABO ontdek je welke richting het beste bij jou past.

De vooruitzichten zijn bovendien uitstekend: er is een groot tekort aan leerkrachten en scholen zoeken enthousiaste professionals die klaar zijn voor het onderwijs van nu.

Toelating

Afhankelijk van je vooropleiding en vakkenpakket kan het zijn dat je toelatingstoetsen moet maken voor:

- Aardrijkskunde
- Geschiedenis
- Natuur & Techniek

Deze toetsen laten zien dat je over voldoende basiskennis beschikt.

Je bent in principe toelaatbaar tot de PABO met:

MBO-4

Je moet vrijwel altijd de toelatingstoetsen voor Aardrijkskunde, Geschiedenis en Natuur & Techniek maken om je basiskennis aan te tonen.

Je krijgt vaak vrijstelling wanneer je binnen het MBO-4 het keuzedeel Voorbereiding PABO met goed gevolg hebt afgerond, inclusief het portfolio voor Aardrijkskunde, Geschiedenis en Natuur & Techniek.

HAVO/VWO

Met de profielen Natuur & Gezondheid (N&G) of Natuur & Techniek (N&T) ben je direct toelaatbaar tot de PABO.

Heb je een profiel Economie & Maatschappij (E&M) of Cultuur & Maatschappij (C&M), dan moet je toelatingstoetsen voor Aardrijkskunde, Geschiedenis en/of Natuur & Techniek maken als je deze vakken niet in je eindexamenpakket had.

Een HBO- of WO-propedeuse

De toelatingstoetsen die je moet maken, worden bepaald door het diploma dat je vóór je HBO- of WO-propedeuse hebt behaald, bijvoorbeeld een HAVO- of MBO-4-diploma.

Heb je hiervoor een HAVO-diploma zonder de benodigde vakken of een MBO-4-diploma behaald, dan moet je alsnog de toelatingstoetsen maken voor de betreffende vakken.

Uitzondering: Heb je al een PABO-propedeuse bij een andere hogeschool behaald, dan ben je meestal vrijgesteld van alle toelatingstoetsen.

Een afgeronde HBO- of WO-opleiding

Heb je een afgeronde HBO- of WO-opleiding, dan hoeft je geen toelatingstoetsen te maken.

Niet de juiste vooropleiding? Doe de HBO 21+ toets!

Met de HBO 21+ toets wordt gekeken of je het hbo-niveau aankunt. Je maakt een toets met meerkeuzevragen over taal, rekenen en logica. Daarna ontvang je een toelatingsadvies.

De toets maak je digitaal op meerdere locaties in Nederland (iedere werkdag) en je moet op de toetsdag minimaal 21 jaar zijn. De kosten zijn € 89,-, maar schrijf je je daarna in voor een hbo-bachelor of Associate degree bij LOI Hogeschool? Dan krijg je dit bedrag terug.

Extra tijd nodig?

Heb je dyslexie, dyscalculie of heb je om een andere reden extra tijd nodig? Dan kun je dit aanvragen bij het examenbureau. Mail je NAW-gegevens en een medische verklaring naar examenbureau@loi.nl. Na controle neemt het examenbureau contact met je op over de verdere afhandeling.

[Klik hier voor meer informatie en om je direct aan te melden](#)

Toelating met een kort HBO-programma

Ben je 21 jaar of ouder? Dan kun je ook tot een HBO-bacheloropleiding of Associate degree worden toegelaten op basis van een kort HBO-programma van LOI Hogeschool. Ieder kort HBO-programma geeft recht op toelating. Wel kunnen er aanvullende (wettelijke) toelatingsvoorwaarden van toepassing zijn.

We raden we je aan om te kiezen voor een kort HBO-programma dat modules omvat uit de bachelor of Associate degree die je wilt volgen. Je behaalt dan niet alleen een waardevol diploma, maar kunt bij doorstroming vaak

meteen vrijstelling aanvragen voor de inhoudelijk overeenkomende module(s).

Verkort PABO-traject voor onderwijsassistenten

Ben je onderwijsassistent en wil je doorgroeien naar leerkracht? Dan kun je via een verkort traject sneller je diploma halen. Met een EVC-procedure (Erkenning van Verworven Competenties) wordt gekeken welke kennis en ervaring je al hebt. Dat levert vaak veel vrijstellingen op, waardoor je gemiddeld veel sneller klaar bent.

Ook handig voor werkgevers: je blijft inzetbaar op de werkvloer terwijl je doorleert.

Meer over de [PABO voor onderwijsassistenten](#).

Inhoud van de opleiding

Inhoud van de opleiding HBO-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (PABO)

De PABO van LOI Hogeschool is praktijkgericht en leidt je op tot leerkracht in het basisonderwijs. In de eerste fase leg je een stevige basis: je leert hoe kinderen leren, hoe je lesgeeft en je verdiept je in pedagogiek, klassenmanagement en de leefwereld van kinderen. Ook werk je aan je taal- en rekenvaardigheid en doe je meteen praktijkervaring op.

In de hoofdfase (fase 2) ga je verder de diepte in met vakken als taal, rekenen en zaakvakken. Je leert hoe je goed lesgeeft aan verschillende leerlingen en krijgt veel aandacht voor didactiek en passend onderwijs. In de hoofdfase ben je flexibel in de volgorde van de modules. Tijdens de praktijkperiodes oefen je intensief in de klas.

In de afstudeerfase sta je steeds zelfstandiger voor de klas tijdens je LiO-stage. Je doet praktijkonderzoek en werkt aan een verbeterplan voor een onderwijsproces binnen de school.

Inclusief lesmateriaal

Alle benodigde vakliteratuur is inbegrepen bij het collegegeld. Hiervoor hoeft je zelf geen extra kosten te maken.

Bij deze PABO-opleiding horen drie contactdagen. Voor de module 'Effectief communiceren' volg je een training over communicatie met verschillende doelgroepen. Tijdens de contactdag voor de module Bewegingsonderwijs oefen je de vaardigheden die je nodig hebt voor het geven van bewegingsonderwijs aan kleuters. Daarnaast volg je een contactdag Kunsteducatie.

Korting op software & hardware via Surfspot

Profiteer als LOI-student van exclusieve onderwijskorting via Surfspot. Ontvang tot wel 50% korting op software zoals Adobe Creative Cloud, Microsoft Office, SPSS en NordVPN, én voordeel op laptops, smartphones en gadgets. Ook vind je er e-learning, trainingen en gratis software voor je studie. Log eenvoudig in met je LOI-account en ontdek direct jouw aanbod.

Tijdens je studie krijg je toegang via de LOI Campus. Met je inloggegevens kun je eenvoudig inloggen op Surfspot en direct gebruikmaken van alle aanbiedingen.

Het studieprogramma

Het studieprogramma van de HBO-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (PABO) bestaat uit verschillende fasen. Bij deze opleiding kun je 240 EC behalen. Binnen de opleiding werk je op meerdere momenten aan praktijkintegratiemodules, waarin je de opgedane kennis combineert en toepast in een praktijksituatie. Bekijk de studieprogrammatabel voor meer informatie.

Bekijk de modules van de opleiding

- Module EC's
- Fase 1

In fase 1 leg je een brede basis. Je maakt kennis met het vakgebied en ontwikkelt de kennis en vaardigheden die je nodig hebt voor de rest van je opleiding.

- Leren en lesgeven

Het hoofddoel van de module is je kennis meegeven op het gebied van basis onderwijskundige theorieën zodat je de verdere opleiding vanuit de juiste kennisbasis kan redeneren.

- Leefwerelden van kinderen

Het hoofddoel van de module is dat de leraar door de kennis die hij opdoet in deze modules, de pedagogische keuzes die hij maakt in zijn verdere (school)loopbaan van een theoretisch kader kan voorzien en zo kan onderbouwen.

- Rekenen - Eigen vaardigheid

Het doel van deze module is je rekenkundige kennis op voldoende niveau krijgen, zodat je ver boven de leerstof van de basisschool staat. Deze mate van begrip en overzicht van de stof is noodzakelijk voor het juist overbrengen van rekenvaardigheden op je toekomstige leerlingen. Het benodigde rekenniveau is vastgelegd in de zogeheten 'Kennisbasis Rekenen voor de Pabo'.

- Algemene beroepsoriëntatie

Deze module verkent het werkveld van de professional. Er is aandacht voor beroepscompetenties, beroepscodes, persoonlijke profilering, projectmatig samenwerken en ethische en bedrijfskundige aspecten van organisaties.

- Effectief communiceren

Deze module gaat in op mondelinge en schriftelijke communicatie binnen een interculturele context. Er is aandacht voor correct formuleren, tekstbegrip, samenvatten en het effectief overbrengen van informatie.

- Taalkunde I

Je integreert en past de opgedane kennis en vaardigheden van de tot nu toe gevolgde modules toe bij de uitwerking van de stageopdracht.

- Doorlopende leerlijnen

Het hoofddoel van de module is het ontwikkelen van een kritische houding ten opzichte van de eisen die gesteld worden aan de scholen door de overheid (het WAT) en hoe de school het WAT uitwerkt in de praktijk (het HOE en WAARTOE). Je maakt kennis met de vertaling van wet- en regelgeving naar de doorlopende leerlijnen en de uitwerking van lessen.

- Onderzoeksvaardigheden in het onderwijs

Je verwerft de onderzoeksvaardigheden die nodig zijn om de kernactiviteiten van de cyclus voor praktijkonderzoek in de hoofdfase en afstudeerfase zelfstandig te kunnen doorlopen.

Tijdens de module krijg je inzicht in de wijze waarop praktijkonderzoek in de school kan bijdragen aan het beantwoorden van vragen die de onderwijspraktijk oproept. Er wordt ingezoomd op de specifieke kenmerken van de school als onderzoeksomgeving.

- Praktijk I - PABO

Het hoofddoel van de module is je actief kennis te laten maken met de beroepstaken van de leraar basisonderwijs die betrekking hebben op het primaire proces, zodat hij in staat is op basis van deze praktijkervaring een antwoord te geven op de vraag 'Wat voor leraar wil ik zijn?'

- Fase 2

In fase 2 verdiep en verbreed je je kennis. Je gaat verder met de belangrijkste onderwerpen binnen je vakgebied en past wat je leert steeds meer toe in de praktijk.

- Vakoverstijgende didactiek en vakdidactiek

Het hoofddoel van de module is het aanbrengen van basisvaardigheden, kennis en inzicht op het gebied

van vakdidactiek en vakoverstijgende didactiek, om lessen te kunnen ontwerpen met onderbouwde (vak)didactische keuzes. Aan de orde komen vakdidactische modellen en principes (uit de kennisbases voor de pabo) en vakoverstijgende didactische modellen, principes en werkvormen (zoals EDI, Onderzoekend en ontwerpend leren, Coöperatief leren, Spelend leren, Digitale didactiek).

- Betekenisvol onderwijs ontwerpen

Het hoofddoel van de module is het aanleren van basisvaardigheden, kennis en inzicht op het gebied van het typeren, selecteren en (her)ontwerpen van leeractiviteiten en onderwijsproducten voor vakgericht en vakoverstijgend binnenschools, buitenschools of online leren aan de hand van de componenten van het curriculaire spinnenweb (basisvisie, leerdoelen, leerinhoud, leeractiviteiten, docentenrollen, bronnen en materialen, groepeeringsvormen, leeromgeving, tijd, toetsing) (Van den Akker, 2009) waarbij hij inspeelt op de actualiteit; de leefwereld van kinderen, ontwikkelingen in de samenleving en verband legt met verschillende leerplanniveaus en landelijke beleidskaders.

- Rekenen en wiskunde II

Het hoofddoel van de module is dat de leraar een op EDI (expliciete directe instructie) gebaseerde rekenles ontwikkelt die past bij de fase van rekenontwikkeling van de leerlingen (hoofd fasemodel) en met behulp van het drieslag- en handelingsmodel individuele leerlingen begeleidt naar een volgend ontwikkelingsniveau, om zo elke leerling te kunnen begeleiden tijdens de rekenles.

- Groepsdynamica, orde houden en leerlingmotivatie

De module Groepsdynamica, orde houden en leerlingmotivatie is geschikt voor personen die in hun werk te maken krijgen met groepen. De module is geschikt voor personen die basiskennis hebben van pedagogiek en de ontwikkeling van kinderen. De module richt zich op de groepsprocessen en groepsdynamiek die in een klas of groep een rol spelen. De module geeft de persoon of professional handvatten bij het houden van de orde binnen een klas of groep. De module richt zich op kennis van motivatie en geeft handvatten in hoe deze bevorderd kan worden door de persoon of professional.

- Evalueren en toetsen

Het hoofddoel van de module Evalueren en toetsen is het aanbrengen van basiskennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van toetsing in het basisonderwijs. Je doet kennis en vaardigheden op het gebied van het waarom, wat, wanneer, wie, waarmee en hoe van toetsen, het omgaan met toetsresultaten voor het eigen onderwijs, het terugkoppelen van de resultaten aan leerlingen door middel van feedback en het bevorderen van zelfreflectie en zelfregulerend leren. Tot slot is er ook aandacht voor continue voortgangsevaluatie.

- Taal II

Het hoofddoel van de module is het opbouwen van een theoretische kennisbasis van de taaldomeinen (woordenschat, beginnende geletterdheid, taalbeschouwing, spelling, mondelinge taalvaardigheid (taalverwerving)) en het ontwerpen, selecteren en herontwerpen van lessen taalonderwijs.

- Leerontwikkeling, leerproblemen en differentiatie

Het hoofddoel van de module is de leraar in opleiding op een systematische wijze te laten anticiperen op verschillen in leerontwikkeling van kinderen. Dit doet hij door te werken vanuit de methodiek van handelingsgericht werken (HGW) en vandaaruit aan te sluiten op de onderwijsbehoeften van het kind. Je ontwikkelt een kennisbasis met betrekking tot leerontwikkeling om in gevallen waarin dat nodig is, de best passende interventies te kunnen kiezen.

- **Praktijk II - PABO**

Het hoofddoel van de module is je door verdiepende praktijkervaringen te laten ervaren hoe het is leraar te zijn, teneinde de vraag te kunnen beantwoorden: wat voor leraar wil ik zijn?

- **Handschriftonderwijs en schrifteducatie**

Het hoofddoel van de module is je betekenisvol handschriftonderwijs te laten voorbereiden en geven aan leerlingen in alle stadia van schrijfonderwijs. Daarbij is je bewust van het 'nut en de noodzaak' van het handschriftonderwijs. Ook is de leraar zélf bekwaam in het methodisch handschrift en heeft de leraar een efficiënt lerarenhandschrift.

- **Taal III**

Het hoofddoel van de module is het opbouwen van een theoretische kennisbasis van de vakinhoud en vakdidactiek van de taaldomeinen beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen, begrijpend lezen, stellen en jeugdliteratuur, en deze taaldomeinen kunnen inzetten bij het ontwerpen van lessen.

- **Gedrag en variatie in gedragsontwikkeling**

Het hoofddoel van de module is om je handvatten te bieden voor hoe je in uw dagelijkse praktijk in de klas kunt inspelen op de onderwijsbehoeften van diverse kinderen, zowel mét als zonder diagnose van een gedragsstoornis. Als leraar word je gestimuleerd om (ook) op kleine schaal de begeleiding van een kind af te stemmen.

- **Kunsteducatie**

Je kunt zijn vakinhoudelijke kennis en specifieke vakdidactiek van de vakken beeldende vorming, dans & drama en muziek aantonen aan de hand van zelfontworpen lessen, die de leerlingen aanzetten tot het ontwikkelen van expressief talent op het gebied van de drie kunstvakken. Je bezit voldoende kennis en kunde om leerlingen van groep 1 tot en met groep 8 te kunnen begeleiden bij passende activiteiten op het gebied van een van de drie kunstvakken.

- **Bewegingsonderwijs**

Het hoofddoel van de module is dat je na deze module in staat is zelfstandig bewegingsonderwijs te verzorgen voor groep 1 en 2 van de basisschool en tijdens buitenschoolse sport- en spelactiviteiten de leerlingen van alle groepen zelfstandig kan begeleiden bij deze activiteiten.

- **Onderwijs afstemmen op het jongere en oudere kind**

Je leert hoe het onderwijs afgestemd kan worden op de ontwikkeling van kinderen, rekening houdend met de veranderende ontwikkelingskenmerken en onderwijsbehoeften van kinderen bij het doorlopen van de basisschool. Je bent in staat om de ontwikkeling in beeld te brengen en op basis hiervan passende pedagogische en didactische keuzes te maken die aansluiten bij de cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling van het jonge kind (4-6 jaar), leerling in de middenbouw (7-10 jaar) en leerling in de bovenbouw (11-12 jaar) en kan de impact van deze keuzes op het leerproces evalueren en bijsturen. Hierbij ligt het accent in deze module op de reken- en taalontwikkeling.

- **Zaakvakken**

In deze module maak je je de inhoud van zaakvakken op de basisschool eigen. De kern van de module is zowel feitenkennis die hoort bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek en geestelijke stromingen als de plaatsing van de feiten in de context en deze op die manier kunnen presenteren.

- Algemeen Engels B2

Na het afronden van de module en het behalen van het examen ben je in staat om te communiceren op ERK-niveau B2 in een algemene context.

- Cultuur en religie

Globalisering, migratie en het ontstaan van de multiculturele samenleving, hebben ertoe geleid dat we regelmatig privé of op de werkvloer in situaties terechtkomen waarin we moeten kunnen omgaan met culturele verschillen. Migratie zorgt ervoor dat samenlevingen in beweging zijn. Er komen nieuwe mensen bij, er gaan andere mensen weg. De samenstelling van de bevolking is dus niet statisch. Migratie zorgt ook voor kennismaking met nieuwe gebruiken, normen en waarden. Mensen met diverse culturele achtergronden komen met elkaar in contact. Wij nemen gebruiken van andere culturen over. Zo is een patatje pindasaus een mengeling van Nederlandse en Indonesische invloeden. Ook zie je in andere culturen elementen uit onze cultuur terug. Denk maar aan de fiets naar het werk pakken. Bij het contact tussen twee of meer culturen ontstaat vaak nieuwe cultuur. We proberen nieuwe dingen, we vinden andere zaken belangrijk dan voorheen en we gebruiken nieuwe woorden om ons uit te drukken. Toch zijn er ook verschillen: wat de een belangrijk vindt, kan de ander helemaal niet belangrijk vinden. Waar de een stellig in gelooft is voor de ander nog niet zo zeker. En waar de een iets heel normaal vindt, kijkt de ander daar toch even raar van op.

Als (aankomend) docent is het belangrijk om verbinding met en tussen je leerlingen te bewerkstelligen. Elkaar begrijpen, met elkaar kunnen communiceren en elkaar respecteren zijn hierin sleutelvaardigheden. Dit kan soms een uitdaging zijn wanneer je in gesprek gaat met leerlingen of collega's die een andere culturele en religieuze achtergrond hebben. Hoe maak je bijvoorbeeld seksualiteit bespreekbaar in de klas? Wat doe je als een leerling zich fel extreemrechts uitlaat tegenover een andere leerling? En hoe reageer je als een collega je in de kantine kritisch bevraagt over je klaspraktijken? Je antwoorden op deze en andere vragen hangen deels af van je eigen opvoeding en culturele achtergrond. Welke antwoorden kun je van je leerlingen en collega's verwachten? Ook dit hangt maar net af van de context en klassamenstelling waarin je werkzaam bent.

In deze module leer je mensen met verschillende culturele achtergronden effectief en succesvol met elkaar kunnen communiceren. In grote lijnen komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Begrijpen en communicatie over cultuurverschillen en -overeenkomsten.
- Culturele verschillen en opvoedingsstijlen.
- Wereldreligies in Nederland.
- De docent en de multiculturele samenleving.

De leeruitkomst van deze module kan op verschillende manieren bereikt worden, namelijk via het doorlopen van de leerweg of door het inbrengen van werkervaring. Je hebt de mogelijkheid om een of meer beroepsproducten te gebruiken om aan te tonen dat je de moduleleeruitkomst en onderlinggende indicatoren beheerst, bijvoorbeeld door het overleggen van een groepsplan en andere gespreksverslagen die aan de eisen voldoen.

Je hebt dus twee mogelijkheden om deze module af te ronden:

- Optie 1: je volgt de leerweg en rondt de module af met de praktijkopdrachten.
- Optie 2: je rondt de module af met de 'Inbreng beroepsproduct(en)' (inbreng van werkervaring)

- Samenwerking in en rond de school

De leraar leert welke medewerkers binnen de school en welke organisaties/professionals buiten de school deel uitmaken van het netwerk rondom een leerling. Hij krijgt inzicht wie je op welk moment op welke manier moet betrekken als de ontwikkeling van het kind op leren of gedrag of op het gebied van veiligheid spaak dreigt te lopen. Hij ontwikkelt hierbij communicatieve vaardigheden en leert hij het schoolbeleid

intensief kennen. Hij ontdekt eveneens op welke manier hij een bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van de school.

- De normatieve professional en ethiek

Deze module zet je aan het denken over hoe je denken en handelen en het systeem waar je deel van uitmaakt van invloed is op de ontwikkeling van het kind en hoe onderliggende normen en waarden daarin een rol spelen. Je krijgt zicht op het (normatieve) denkkader dat bepalend is voor waar je als professional voor staat en hoe je dit kunt ontwikkelen.

- Vakprofilering

Je profileert zich in één van de profieldelen binnen de vakdomeinen OJW of Kunsteducatie. Hij doet dit door een praktijkonderzoek (inclusief een literatuurstudie) uit te voeren dat resulteert in een lessenserie of lesproject. Hij oefent zijn informatie- en samenwerkingsvaardigheden door in gesprek te gaan met deskundigen, lesmethoden te bestuderen, een bezoek af te leggen op een school, enz.. Hij doorloopt daarbij de zes kernactiviteiten van de cyclus van praktijkonderzoek. De innovatiecyclus wordt niet doorlopen. Hij hoeft het ontwerpproduct niet in de beroepspraktijk uit te testen.

- Internationalisering - Een praktijkonderzoek

De leraar in opleiding ontwikkelt een internationale visie op een praktijkprobleem. Waar mogelijk deelt hij zijn eigen kennis en werkt hij samen met buitenlandse partners of buitenlandse deskundigen.

- Fase 3

In fase 3 bouw je verder aan je professionele kennis en vaardigheden. Afhankelijk van je opleiding kies je een specialisatie die past bij jouw interesses en ambities.

- Praktijk III - Lio PABO

Deze module vindt volledig plaats in de onderwijspraktijk. Je benut de mogelijkheden van de stageschool als leeromgeving om te kunnen groeien naar het startbekwaamheidsniveau. Je zult daarbij zelf voor een groot deel de leerroute bepalen, waarbij je op de stageschool begeleid zult worden door een stagementor. Je zult de meest voorkomende beroepstaken van de leraar in toenemende mate zelfstandig uit gaan voeren. Je ontwikkelt zich tot een volwaardige collega in de school. Gedurende de lio-stage bepaal je zelf op welke aspecten van je professionele ontwikkeling de focus moet komen te liggen. Je versterkt de bekwaamheden die meer aandacht behoeven en benut je kwaliteiten. Uiteraard baseer je je hierbij op de feedback van collega's, leerlingen en de stagementor.

Deze module bevat een aantal examens. Niet alle examens hoeven gedaan te worden om de module af te ronden:

- Je brengt een beroepsopdracht in.
 - Je doorloopt alle stappen van de module met bijbehorende afronding.
- Afstudeeropdracht Lerarenopleiding

De belangrijkste doelstellingen bij het uitvoeren van het praktijkonderzoek van de Lerarenopleiding zijn:

- (Nader) kennismaken met de praktische beroepsuitoefening en het (toekomstige) beroep.
 - Het in praktijk brengen van theoretische kennis.
 - (Verder) ontwikkelen van een correcte beroepshouding.

- Aantonen dat je aan het eind van de studie beschikt over theoretische kennis op voldoende niveau.
- Aantonen dat je verbanden kan leggen tussen praktijksituaties of -problemen en de verworven kennis.
- Aantonen dat je zelfstandig een les kan geven die inhoudelijk en qua niveau voldoet aan de gedefinieerde eindtermen.
- (Verder) ontwikkelen van sociale en communicatieve vaardigheden onder meer door samenwerking in groepsverband.
- Aantonen dat je over voldoende praktische kennis beschikt met betrekking tot de administratieve aspecten van het beroep.

Daarnaast dien je tijdens uitvoering van de Afstudeeropdracht HBO Lerarenopleiding de volgende bekwaamheden te ontwikkelen:

- Resultaatgerichtheid, in termen van een proactieve en conatieve instelling, het nemen en onderkennen van risico's en verantwoordelijkheid en het tonen van initiatief.
- Communicatieve vaardigheden, in termen van omgang met leerlingen en mededocenten.
- Zelfkennis, in termen van kennis over de eigen sterke en zwakke persoonlijkheidsaspecten en hoe deze het functioneren beïnvloeden.
- Zelfregulatie, in termen van het kunnen sturen van het eigen gedrag, oriënteren, plannen, bewaken, toetsen en evalueren.
- Reflectie, in termen van reflectie ter plaatse en in actie leidt tot inzicht in praktijksituaties die uniek, complex, diffuus of conflictueus zijn.

Modules sneller afronden? Dat kan!

Per module zie je vooraf precies wat je gaat doen en wat je moet beheersen. Heb je al voorkennis of ervaring? Dan kun je onderdelen sneller doorlopen of direct examen doen. Is de stof (grotendeels) nieuw voor je, dan raden we je aan om de volledige module te volgen. Zo studeer je zo efficiënt mogelijk, op een manier die past bij jouw situatie.

Al diploma's op zak? Vaak is vrijstelling mogelijk

Heb je al diploma's op zak, bijvoorbeeld doordat je een kort programma van LOI hebt gevolgd? Of heb je al de nodige werkervaring in het vakgebied en kun je dit aantonen via een EVC-procedure? Dan is het in veel gevallen mogelijk om vrijstellingen aan te vragen en zo modules over te slaan. Je leest er alles over onder 'Studieduur en kosten'.

Stage en werkplek

Praktijk speelt een grote rol in deze opleiding. Zo leer je het vak niet alleen uit de boeken, maar vooral door het te doen.

Je loopt een praktijkleerperiode (stage) waarin je werkt aan je vaardigheden in een relevante werkomgeving. Dit doe je in een werkomgeving die aansluit bij de opleiding. Vaak kan dit je eigen werkplek zijn, of een andere afdeling binnen de organisatie waar je werkzaam bent.

Voor de stage heb je wel een geschikte praktijkplek nodig.

Wat is een geschikte werkplek?

Werk je al in een voor de opleiding relevante werkomgeving? Of biedt je werkgever je de mogelijkheid om op een geschikte afdeling praktijkervaring op te doen? Dan kun je de praktijkperiode hier volbrengen.

Heb je geen relevante werkplek? Dan zul je voor het doorlopen van de praktijkperiode op zoek moeten naar een aparte werkplek.

Of je werksituatie de noodzakelijke praktijkervaring voor de door jou gekozen studie kan leveren, wordt beoordeeld door docenten van LOI Hogeschool.

Drie praktijkperiodes

Het werkveld speelt een belangrijke rol in deze PABO-opleiding. Bij iedere fase van je studie hoort een praktijkperiode. In deze periode pas je je kennis toe en doe je praktijkervaring op. Hoe je dit inricht mag je zelf bepalen. Je kunt ervoor kiezen één dag in de week stage te gaan lopen of juist een kortere intensieve periode. Heb je al ervaring in het onderwijs? Dan kun je de praktijkperiodes misschien wel heel snel afronden. Heb je meer tijd nodig om alle vaardigheden onder de knie te krijgen? Geen probleem!

25% van de opleiding

In totaal omvatten de praktijkperiodes 50 studiepunten (EC). Dat betekent dat bijna 25% van de opleiding uit praktijk bestaat. Je past het geleerde toe in de klas en op de stageschool, werkt aan het integreren van theorie en praktijk en ontwikkelt je bekwaamheid.

Waar loop je stage?

Elke school waar je stage loopt moet een onderwijsinstelling binnen het basisonderwijs zijn. Dat kan bijvoorbeeld een openbare basisschool zijn, een vrije school of een Daltonschool, maar ook stagelopen in het speciaal basisonderwijs is mogelijk. De stageschool moet wel als voldoende beoordeeld zijn door de Inspectie van het Onderwijs.

Om een goed beeld te krijgen van de verschillende schoolsoorten waar je na de opleiding kunt lesgeven raden we je aan meerdere verschillende stagescholen te kiezen, maar dit is niet verplicht. Als je al een baan hebt op een school, bijvoorbeeld als onderwijsassistent of onbevoegd docent, kun je je eigen werkplek inzetten als stageschool en daarmee werk en studie combineren.

Zoek op tijd een praktijkplek

Ook buiten de praktijkperiodes is de beroepspraktijk belangrijk. Je krijgt bijvoorbeeld de opdracht om observaties te doen, voorbeelden uit de praktijk te beschrijven of op school in onderwijsmethodes te kijken. Het is daarom belangrijk dat je ook buiten de praktijkperiodes over een praktijkomgeving kunt beschikken. Dit betekent dat je tijdig (vanaf de propedeuse) op zoek moet naar een geschikte school. Vanaf het tweede jaar wordt namelijk van je verwacht dat je een praktijkplek hebt om je opdrachten uit te voeren.

Examens en diploma

Examens

Elke module wordt afgerond en getoetst, bijvoorbeeld met een praktijkopdracht of een (flexibel) examen. Ook leg je tijdens de opleiding een digitaal portfolio aan.

Praktijkopdrachten lever je in wanneer jij er klaar voor bent. Flexibele examens kun je iedere werkdag afleggen op ruim 20 verschillende locaties in Nederland. Je kunt dus meteen examen doen wanneer je er klaar voor bent!

De module Engels rond je af met een officieel examen van de University of Cambridge. Daarmee kun je het internationaal erkende Cambridge English diploma B2 First behalen. Het examen maak je in Nederland. Meer informatie en de kosten vind je bij de [University of Cambridge](https://www.cambridgeenglish.org/).

De module Rekenen – eigen vaardigheid sluit je af met de Landelijke reken- en wiskundetoets (voorheen wiscat). Deze moet je in het eerste studiejaar behalen en wordt meerdere keren per jaar afgenomen bij LOI in Leiderdorp.

Kijk voor de examenkosten bij Studieduur en kosten.

Modules afronden met een beroepsproduct

Bij veel modules uit deze opleiding kun je ook kiezen voor afronding met validering van een beroepsproduct. Dat betekent dat je met een product uit je eigen werksituatie aan kunt tonen dat je de leeruitkomst van een module (dat wat je moet weten en kunnen) beheerst. Je hoeft in dat geval geen ander examen te doen of een extra praktijkopdracht uit te voeren. En dat scheelt je veel tijd! Meer informatie hierover vind je tijdens je opleiding in de online leeromgeving LOI Campus.

Portfolio

Je legt vanaf het begin van de opleiding een online portfolio aan, waarin je reflecteert op het leerproces en waarmee je je professionele ontwikkeling aantoont. Het portfolio is te vinden op LOI Campus, de online leeromgeving van de LOI.

Afstuderen

Aan het eind van deze HBO-bacheloropleiding voer je een afstudeeropdracht uit. De finale van je studie! Het spreekt dan ook voor zich dat je daarbij kunt rekenen op intensieve begeleiding van de docenten.

De afstudeeropdracht bestaat uit een combinatie van literatuuronderzoek en praktijkonderzoek. Het is de bedoeling dat de afstudeeropdracht wordt uitgevoerd in een voor de opleiding relevante werkomgeving. Vaak kan dit je eigen werkplek zijn, of een andere afdeling binnen de organisatie waar je werkt.

Diploma en vervolgopleiding

Na afronding ontvang je een erkend bachelorgetuigschrift en mag je de titel Bachelor of Education voeren. Je mag lesgeven in groep 1 t/m 8 van het basisonderwijs en (speciaal) basisonderwijs.

De opleiding is NVAO-geaccrediteerd en staat geregistreerd onder nummer 34808.

Onze lectoren

Aan LOI Hogeschool zijn, naast alle onderwijsprofessionals, verschillende lectoren verbonden. Gepromoveerde academici met uitgebreide ervaring in het bedrijfsleven en in het doen van onderzoek. Ook beschikken zij over een groot relevant netwerk in de onderzoekswereld en de beroepspraktijk.

De lectoren leggen de verbinding tussen onderzoek, onderwijs en arbeidsmarkt. Ook verrichten zij (praktijkgericht) onderzoek t.b.v. de opleidingen van LOI Hogeschool. Daarbij ligt de focus op kennisvermeerdering en innovatie.

Daarom kies je voor LOI Hogeschool

- Maximale flexibiliteit, jij als student staat centraal.

- Voorkennis of ervaring? De opleiding past zich aan j   aan.
- Begeleiding van start tot diploma, docenten uit het werkveld.
- Op alle fronten erkend, behaal een waardevol diploma.
- Breed aanbod, altijd de juiste opleiding voor jouw ambitie.

[Lees meer](#)

NVAO-accreditatie

De NVAO-accreditatie is het hoogst haalbare kwaliteitskeurmerk voor hoger onderwijs en d   garantie dat je opleiding voldoet aan alle kwaliteitseisen, perfect aansluit op de arbeidsmarkt en internationaal erkend is. Bovendien is de NVAO-accreditatie een voorwaarde om erkende bachelor- en Ad-getuigschriften te mogen uitgeven.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie (NVAO) is een onafhankelijke overheidsorganisatie die de kwaliteit van het hoger onderwijs bewaakt.

ITK-keurmerk voor kwaliteitszorg

De Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) is hét overheidskeurmerk voor kwaliteitszorg. LOI Hogeschool is de enige particuliere opleider met dit belangrijke keurmerk. Het ITK-keurmerk bewijst dat LOI Hogeschool de kwaliteit van haar opleidingen volledig kan garanderen. Je volgt dus een opleiding bij een hogeschool die de kwaliteit van haar onderwijs uitstekend heeft geborgd en vanuit overheidswege door een onafhankelijke organisatie goed beoordeeld is.

In februari 2020 behaalde LOI Hogeschool opnieuw voor zes jaar het ITK-keurmerk. Daarbij oordeelde het panel op alle punten positief.

De kwaliteitsgarantie van LOI Hogeschool

Je wilt zeker weten dat je opleiding waarde heeft. Daarom zijn alle hbo-bachelors, masters en Associate degrees van LOI Hogeschool geaccrediteerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). H  t bewijs dat zij voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Zo weet je zeker dat je studeert op niveau   n met een diploma dat werkgevers herkennen en waarderen.

Studiemethode en begeleiding

Online

Bij LOI studeer je volledig op jouw manier: waar, wanneer en hoe snel je wilt. Door flexibel online studeren kun je je opleiding gemakkelijk combineren met werk en privé. Je krijgt begeleiding van ervaren docenten die altijd voor je klaar staan.

In de persoonlijke online leeromgeving, LOI Campus, volg je gemakkelijk je voortgang. Je hebt direct contact met docenten en medestudenten en je vindt er handige online tools die je helpen om slim en doelgericht te studeren.

- Starten kan iedere dag.
- Studeer waar, wanneer en hoe snel je wilt.
- Altijd online begeleiding door ervaren docenten.
- Overzicht en houvast met LOI Campus.
- Optimaal te combineren met werk en privé.

Studeren vanuit het buitenland

Ook vanuit het buitenland kun je gewoon starten. Contact met docenten en medestudenten verloopt online. Houd er wel rekening mee dat de meeste examens in Nederland plaatsvinden (flexibele examens soms ook in Paramaribo en Willemstad). Fysieke contact- of praktijkdagen zijn in Nederland en kunnen verplicht zijn. De data zijn altijd ruim van tevoren bekend, zodat je hier goed rekening mee kunt houden.

Kijk voor meer informatie bij de [veelgestelde vragen](#).

Leren van professionals met veel ervaring

Je krijgt altijd online begeleiding. Onze docenten hebben ruime ervaring in vakgebied van je opleiding. Zij weten precies wat er in de praktijk belangrijk is en gebruiken die kennis om jou te begeleiden.

Studieduur en kosten

Studieduur

- Wettelijke studieduur: 4 jaar (ook sneller af te ronden).
- Kosteloos te verlengen tot 6 jaar.
- Sneller afronden mogelijk met een hoger studietempo of door [vrijstellingen](#).

SLIM scholingssubsidie

Om de arbeidsmarktkrapte in cruciale sectoren aan te pakken en bij te dragen aan de duurzame inzetbaarheid van (nieuwe) werknemers, is de SLIM-subsidie uitgebreid met een tijdelijke scholingssubsidie. Daarmee wordt studeren een stuk aantrekkelijker: je werkgever kan 40% tot 90% van de opleidingskosten vergoed krijgen én betaalt de resterende kosten. Zo kun jij kosteloos een LOI-opleiding volgen.

- 90% subsidie op MBO-opleidingen niveau 1, 2 en 3
- 40% subsidie op MBO-opleidingen niveau 4, HBO Bachelor- en Masteropleidingen

[Alles over SLIM](#)

Kosten

Omschrijving	Bedrag
Collegegeld	48 x € 259,00
Examengeld LOI	48 x € 99,00
Inschrijfkosten en dossiervorming	€ 75,00 (éénmalig)

Houd daarnaast rekening met extra kosten voor examens die door een externe examenorganisatie worden afgenomen, zoals het examen voor Cambridge English.

Tegemoetkoming leraren

Bij deze opleiding kun je in aanmerking komen voor een Tegemoetkoming leraren. Je hoeft de tegemoetkoming leraren niet terug te betalen. De tegemoetkoming is een gift. Kijk op de [website van Dienst Uitvoering Onderwijs \(DUO\)](#) voor de voorwaarden

Betaalopties LOI

- Betaling per maand
- Betaling in één keer of per jaar (met 3% korting)

Goed om te weten

- Langer studeren zonder extra kosten.
- Alle lesmaterialen inbegrepen.
- Binnen 14 dagen kosteloos te annuleren.
- Geen tussentijdse prijswijzigingen.
- Eventuele [herexamens](#) worden apart in rekening gebracht.

Betaalt je werkgever?

- Veel werkgevers betalen (een deel van) de opleidingskosten.
- Check of je een [opleidingsbudget](#) hebt (meestal € 750,- tot € 1200,-).
- Is de opleiding wettelijk verplicht? Dan moet je werkgever betalen.
- Geef op het inschrijfformulier aan of je werkgever de opleiding betaalt.

Levenlanglerenkrediet: voordelig lenen voor je studie

Iedereen tot 57 jaar kan onder gunstige voorwaarden geld lenen om een studie te financieren. Dit is mogelijk voor alle hbo-bacheloropleidingen en Associate degrees van LOI Hogeschool. Je kunt lenen tot maximaal het collegegeld, met een maximum van € 13.005,- (studiejaar 2025-2026). Is vakliteratuur inbegrepen? Dan wordt dit bedrag van je lening afgetrokken. Meer informatie en de voorwaarden vind je [hier](#).